

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	4So/87/2013
Identifikačné číslo spisu:	3012200358
Dátum vydania rozhodnutia:	09.12.2014
Meno a priezvisko:	JUDr., Ing. Miroslav Gavalec
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2014:3012200358.1

ROZSUDOK

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu senátu Ing. JUDr. Miroslava Gavaleca PhD. a z členov senátu JUDr. Eleny Berthotyovej PhD. a JUDr. Ľubice Filovej, v právnej veci navrhovateľa: JUDr. H. Y., bytom X. F. XX, T. X., proti odporkyni: Sociálna poisťovňa, ústredie, Ul. 29. augusta č. 8, Bratislava, o invalidný dôchodok, na odvolanie navrhovateľa proti rozsudku Krajského súdu v Trenčíne, č. k. 12Sd/124/2012-66 zo dňa 05. septembra 2013, takto

rozhodol:

Najvyšší súd Slovenskej republiky napadnutý rozsudok Krajského súdu v Trenčíne zo dňa 05. septembra 2013, č. k. 12Sd/124/2012-66, p o t v r d z u j e .
Účastníkom náhradu trov odvolacieho konania nepriznáva.

Odôvodnenie

Krajský súd rozsudkom z 05. septembra 2013, č. k. 12Sd/124/2012-66 potvrdil rozhodnutie odporkyne číslo XXX XXX XXXX X zo dňa 08. marca 2012, ktorým odporkyňa podľa § 73 a § 112 ods. 4 zákona č. 461/2003 Z.z. o sociálnom poistení v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon č. 461/2003 Z.z.“) zamietla žiadosť navrhovateľa o zvýšenie invalidného dôchodku s odôvodnením, že pokles schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť podľa posudkového záveru posudkového lekára je u navrhovateľa naďalej vo výške 60 %, z ktorého dôvodu mu patrí invalidný dôchodok v nezmenenej sume, nakoľko skutočností rozhodujúce na nárok na výplatu invalidného dôchodku a jeho sumu sa tým nezmenili.

Z odôvodnenia rozsudku vyplýva, že posudkoví lekári pobočky a ústredia Sociálnej poisťovne opätovne a niekoľkokrát po podaní opravného prostriedku posúdili zdravotný stav navrhovateľa s tým záverom, že za rozhodujúce zdravotné postihnutie u navrhovateľa považujú choroby obehovej sústavy - srdcové choroby, stavy po srdcových operáciách s poklesom výkonnosti pri stredne ťažkom zaťažení, ktoré postihnutie je zaradené v kapitole IX, odd. A, položke 8, písm. b) prílohy č. 4 zákona č. 461/2003 Z.z. o sociálnom poistení. Stav navrhovateľa, ktorý pre závažnú aortálnu chybu - insuficienciu, bol dňa 16. júna 2010 operovaný s vykonaním náhrady mechanickou protézou, je dlhodobo kompenzovaný s dobrou funkciou náhrady a primeranou ejekčnou frakciou ľavej komory bez známk dekompenzácie, čomu zodpovedá funkčné hodnotenie II. NYHA. Pre III. štádium, ako to hodnotí kardiológ internej kliniky v Martine, nie sú podľa názoru posudkových lekárov splnené podmienky. Pre iné zdravotné

postihnutie - chronickú obštrukčnú chorobu pľúc v I. štádiu posudkoví lekári mieru poklesu schopnosti navrhovateľa vykonávať zárobkovú činnosť navýšili o 10% s poukazom na § 71 ods. 8 zákona č. 461/2003 Z.z.. Z dôvodu, že z novo doložených lekárskeho vyšetrení nevyplýva taká zmena zdravotného stavu, ktorá by umožňovala zmenu doterajších posudkov, mieru poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť u navrhovateľa ponechali naďalej na úrovni 60 %.

Tvrdenie navrhovateľa, že trpí ischemickou chorobou srdca NYHA III. krajský súd považoval za irelevantné s poukazom na závery posudkového lekára sociálneho poistenia Sociálnej poisťovne, ústredia so sídlom v Trenčíne, ktorý v posudku zo dňa 11. júla 2013 uviedol, že vzhľadom na dosiahnutú metabolickú jednotku 4,3 METs, sa v žiadnom prípade u navrhovateľa nejedná o štádium NYHA III., ale NYHA II. Krajský súd preto dospel k záveru, že napadnuté rozhodnutie je vecne správne a zákonné, z ktorého dôvodu napadnuté rozhodnutie potvrdil podľa § 250q ods. 2 O.s.p.

Proti tomuto rozsudku podal navrhovateľ včas odvolanie. Rozsudok krajského súdu žiadal zmeniť, napadnuté rozhodnutie zrušiť a vrátiť vec na ďalšie konanie, alternatívne uložiť odporkyni povinnosť ustanoviť súdneho znalca z odboru kardiológia za účelom odstránenia rozporov vo veci. Podľa jeho názoru v konaní došlo k závažným vadám, uvedeným najmä v ustanoveniach § 221 ods. 1 písm. f) O.s.p., ako aj § 205 ods. 2 písm. b) a e) O.s.p. Namietal, že ani jeden posudok mu v písomnej forme doručený nebol a z tohto dôvodu sa nemohol riadne pripraviť na žiadne pojednávanie, zaujať stanovisko k týmto posudkom, prípadne požiadať niektorého súdneho znalca o vypracovanie kvalifikovaného posudku na základe vyjadrenia posudkového lekára a lekárskeho správ a tým súdu predložiť nové dôkazy. Tvrdil, že krajský súd mu zmaril možnosť vyjadriť sa k posudku zo dňa 17. júla 2013 a náležite sa pripraviť na pojednávanie a následne dňa 05.09.2013 v merite rozhodol a to i napriek jeho písomnej žiadosti o odročenie pojednávania a umožnenia riadnej prípravy. Posudky lekárov sociálnej poisťovne označil za neobjektívne pre nedostatočné zdôvodnenie s poukazom na lekárske správy UN Martin, najmä z hľadiska kritérií stanovených pre posúdenie poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť. Podľa navrhovateľa sa nedá zistiť akým spôsobom posudkoví lekári pri stanovení poklesu schopnosti zárobkovej činnosti navrhovateľa zohľadnili vplyv ochorenia na jeho pracovný potenciál, ako prihliadli na zostávajúcu schopnosť vykonávať zárobkovú činnosť, ako posúdili vplyv rozhodujúceho ochorenia na iné orgány a na celkový stav organizmu a jeho výkonnosť, ako prihliadli na vývoj osobnosti v afektívnej, emocionálnej oblasti, na schopnosti adaptácie, na vplyvy prostredia, možnosti pracovného a sociálneho zaradenia a na jeho vek 60 rokov.

Odporkyňa vo vyjadrení k odvolaniu navrhovateľa uviedla, že dôvody uvedené v odvolaní za opodstatnené nepovažuje. Na vecnej správnosti preskúmaného rozhodnutia trvá a navrhla preto, aby odvolací súd rozsudok krajského súdu potvrdil.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd odvolací (§ 10 ods. 2 OSP) preskúmal napadnuté rozhodnutie krajského súdu spolu s konaním, ktoré predchádzalo jeho vydaniu a jednomyseľne (§ 3 ods. 9 zákona č. 757/2004 Z. z.) dospel k záveru, že rozhodnutie krajského súdu je potrebné potvrdiť. Rozhodol bez nariadenia odvolacieho pojednávania podľa ustanovenia § 250ja ods. 2 OSP s tým, že deň vyhlásenia rozhodnutia bol zverejnený na úradnej tabuli súdu a na internetovej stránke Najvyššieho súdu Slovenskej republiky www.nsud.sk. Rozsudok bol verejne vyhlásený dňa 09. decembra 2014 (§ 156 ods. 1 a ods. 3 OSP).

Predmetom konania bolo preskúmanie zákonnosti rozhodnutia odporkyne o zamietnutí žiadosti navrhovateľa o zvýšenie invalidného dôchodku, ktorou sa domáhal uznania viac ako 60%-nej miery poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť.

Pre posúdenie zákonnosti uvedeného rozhodnutia odporkyne musel súd zistiť, či sa zmenili skutočnosti rozhodujúce pre nárok na výplatu dávky a jej sumu, a teda či v danom prípade došlo k takému zhoršeniu zdravotného stavu navrhovateľa, ktoré by odôvodňovalo zvýšenie miery poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť navrhovateľa oproti miere, uvedenej v predchádzajúcich posudkoch.

Pre posúdenie nároku na zvýšenie invalidného dôchodku je podstatnou otázkou vplyvu dlhodobého nepriaznivého zdravotného stavu na schopnosť výkonu zárobkovej činnosti.

Z posudkov posudkových lekárov vyplýva, že navrhovateľ je schopný vykonávať práce len v prostredí

bez psychickej a fyzickej námahy s možnosťou využitia jeho kvalifikácie.

Z posudkového spisu vyplýva, že podkladom pre posúdenie zdravotného stavu navrhovateľa a určenie miery poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť boli nálezy z odborných lekárskeho vyšetrení vykonaných predovšetkým do 16. októbra 2012, kedy naposledy bola vykonaná kardiologická kontrola u kardiológa Univerzitnej nemocnice Martin. Navrhovateľ v odvolaní poukazoval predovšetkým na zdokumentovanie ochorenia NYHA III. a artériovej hypertenzie III WHO v prepúšťacej správe Oddelenia invazívnej kardiológie, kde bol hospitalizovaný od 03.01.2012 do 05.01.2012, v lekárskeho správach kardiológa zo dňa 06.03.2012, 18.05.2012 a 16.10.2012 a na následne absolvovanú kardiologickú kontrolu dňa 15. mája 2013 s rovnakým diagnostickým záverom. Podľa jeho názoru posudkoví lekári tieto zistenia lekárskeho autorít z UN Martin nezohľadnili. Z predloženého spisového materiálu však vyplýva, že posudkový lekár v posudku zo dňa 11. júla 2013 sa uvedenými lekárskeho správami zaoberal, nesúhlasil však s diagnostickými závermi v nich uvedenými. Poukázal na metabolickú jednotku 4,3 METs, ktorú navrhovateľ pri ergometrickom vyšetrení dosiahol. Argumentoval, že tento stav funkčne zodpovedá štádiu NYHA II, ktoré je v rozpätí od 4 do 6,6, pretože NYHA III je v rozpätí 2 až 3,9. Poukázal na tú skutočnosť, že počas vyšetrenia došlo len k ojedinelým poruchám rytmu srdca, pričom na EKG neboli dokázané ischemické zmeny vôbec, nejedná sa teda o denivelizáciu ST segmentu a tiež na záver z funkčného vyšetrenia ECHO KG o neprítomnosti dysfunkcie vypudzovacej schopnosti ľavej komory a hodnotu ejekčnej frakcie 55-60, ktorá je v norme. Uzavrel, že chlopňová náhrada je funkčná, s ešte hemodynamicky nevýznamným gradientom. K diagnostickému záveru ošetrojúceho kardiológa, na ktorý navrhovateľ poukazoval sa vyjadril, že dôvod, pre ktorý napriek vyššie uvedeným skutočnostiam dokumentuje funkčný stav navrhovateľa ako NYHA III. mu nie je známy. Odvolací súd preto námietku navrhovateľa, že zistenia lekárskeho autorít z UN Martin posudkoví lekári úplne ignorovali, pričom súd prvého stupňa rozpory v záveroch odborných a posudkových lekárov neodstraňoval, za dôvodnú nepovažoval. Posudkový lekár opakovane riadne, náležite a presvedčivo zdôvodnil, prečo a z akých dôvodov sa so závermi ošetrojúceho kardiológa nestotožnil. Zrozumiteľne a jasne vysvetlil, prečo zdravotný stav navrhovateľa nemožno zaradiť pod NYHA III, pričom vo svojom hodnotení vychádzal z hodnôt zaznamenaných pri tých vyšetreniach, ktoré navrhovateľ absolvoval a predložil do súdneho spisu. Argumentáciu posudkového lekára odvolací súd považoval za dostatočnú, logickú a bez vnútorných rozporov. Rovnako dôsledne posudkový lekár odôvodnil, prečo hypertenziu označenú ako III. podľa WHO nemožno zaradiť pod položku 10c, oddielu A, kapitoly IX prílohy č. 4 k zákona č. 461/2003 Z.z.. Keďže toto ochorenie nie je sprevádzané ťažkými orgánovými zmenami - napr. zlyhaním ľavej komory, mozgovým krvácaním a podobne, nezodpovedá mu miera poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť v rozpätí 75 - 90 % a rozhodujúcim zdravotným postihnutím je aj naďalej chlopňová chyba riešená operačne protézou so zodpovedajúcou mierou poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť 50%, čo je na hornej hranici rozpätia. Toto ochorenie ako aj chronickú obštrukčnú chorobu pľúc prvého stupňa podľa Golda, ktorou navrhovateľ tiež trpí, posudkový lekár hodnotil ako posudkovo významné, odôvodňujúce percentuálne navýšenie rozhodujúceho postihnutia o maximálne možných 10%.

Odvoláciu námietku navrhovateľa, že došlo k opakovanému porušeniu jeho procesných práv tým, že súd prvého stupňa mu zmaril možnosť vyjadriť sa k posudku posudkového lekára a tak sa náležite pripraviť na pojednávanie, pretože žiaden vypracovaný posudok mu doručený nebol, odvolací súd ako dôvodnú nevyhodnotil. Navrhovateľ mal vedomosť, že v konaní sa opakovane vypracovávajú doplňujúce lekárske posudky a mal možnosť kedykoľvek požiadať o nahliadnutie do súdneho spisu, a tiež mal možnosť požiadať o vyhotovenie fotokópie tej časti súdneho spisu, ktorá bola v naznačenom smere predmetom jeho záujmu. Napriek tomu, že uznesením súdu prvého stupňa zo dňa 23.05.2013 bola uložená povinnosť doručiť posudok aj navrhovateľovi, ktorá však krajským súdom zrealizovaná nebola, odvolací súd túto okolnosť nepovažoval za vadu s vplyvom na zákonnosť napadnutého rozhodnutia, keďže ani odstránením tohto formálneho pochybenia by nebolo možné privodiť iné, výhodnejšie rozhodnutie pre navrhovateľa.

Tak ako krajskému, ani tunajšiemu súdu sa nejavilo ako potrebné, či nevyhnutné ustanoviť v danej veci pre účely predmetného konania znalca za účelom posúdenia zdravotného stavu navrhovateľa, pretože tie

rozpory, ktoré pri posúdení zdravotného stavu navrhovateľa vyvstali, boli v súlade so zákonom odbornou posudkovou činnosťou odstránené objektívne a spôsobom vylučujúcim ďalšie pochybnosti.

Vzhľadom na uvedené sa aj odvolací súd so záverom posudkových lekárov, ktorí podrobne a konzistentne vysvetlili, prečo z novodoložených lekárskeho vyšetrení nevyplýva taká zmena zdravotného stavu u navrhovateľa, ktorá by odôvodňovala zmenu doterajších posudkov, stotožnil.

Odvolací súd ešte považuje za potrebné uviesť, že navrhovateľ má v prípade zhoršenia zdravotného stavu možnosť znovu požiadať o priznanie invalidného dôchodku prostredníctvom príslušnej pobočky Sociálnej poisťovne.

Účastníkom konania odvolací súd nepriznal právo na náhradu trov odvolacieho konania, keďže navrhovateľ nebol v konaní úspešný a odporkyňa nemá nárok na náhradu trov konania.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku nie je prípustný opravný prostriedok.